

Brüsszel, 2019.6.7.
COM(2019) 274 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A
TANÁCSNAK**

**a közös halászati politika jelenlegi helyzetéről és konzultáció a 2020. évi halászati
lehetőségekről**

{SWD(2019) 205 final}

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a közös halászati politika jelenlegi helyzetéről és konzultáció a 2020. évi halászati lehetőségekről

1. BEVEZETÉS

Ez a közlemény áttekintést ad a közös halászati politika (KHP) jelenlegi helyzetéről, valamint megfogalmazza a 2020. évi halászati lehetőségekre vonatkozó bizottsági javaslatok kialakításának főbb irányvonalait.

A KHP keretében a halászati gazdálkodás fő célja az, hogy legkésőbb 2020-ra minden állomány esetében hosszú távon magas halászati hozamot (Fmfh) biztosítson. E célkitűzés elérése hozzájárul az európai tengerek jó környezeti állapotának 2020-ig történő eléréséhez¹, valamint a halászati tevékenységek tengeri ökoszisztémákra gyakorolt negatív hatásainak csökkentéséhez.

2. A KÖZÖS HALÁSZATI POLITIKA VÉGREHAJTÁSÁBAN ELÉRT EREDMÉNYEK

A közös halászati politika végrehajtása továbbra is jó ütemben halad:

- a halállományokat érő terhelés az észak-atlanti és azzal szomszédos területeken általánosságban csökkenő tendenciát mutat. A maximális fenntartható hozamot (Fmfh) biztosító szinten megállapított teljes kifogható mennyiségek (TAC) száma tovább nőtt 59-re, ami 2018-hoz képest három további TAC-nak felel meg, és az Fmfh szempontjából értékelt teljes kifogható mennyiségek 78 %-át teszi ki.
- A szaporodóképes állomány biomaszája ezeken a területeken tovább nő, és immár 36 %-kal nagyobb, mint 2003-ban. A biztonságos biológiai határértékeken belüli állományok száma 2003 és 2017 között 15-ről 29-re nőtt, azaz majdnem megkétszereződött.
- Az egészségesebb állományoknak köszönhetően az uniós halászflootta gazdasági teljesítménye is javult: 2017-ben a flotta 1,3 milliárd EUR nettó nyereséget ért el.

2.1. A maximális fenntartható hozamra vonatkozó célkitűzés megvalósítása terén elért eredmények

Az észak-atlanti és azzal szomszédos területeken a halállományokat érő terhelés (F/Fmfh) 2003 és 2017 között általánosságban csökkenő tendenciát mutatott, a halászati mortalitás mediánja pedig 1,0 stabilizálódott. A **Földközi-tenger és a Fekete-tenger**

¹ 2008/56/EK irányelv, HL L 164., 2008.6.25., 19–40. o.

esetében az F/Fmfh mutató értéke 2,2 maradt, tehát az állományok halászata továbbra is jóval meghaladja az Fmfh-célkitűzést.

A teljes kifogható mennyiségek meghatározása a halászati gazdálkodás egyik fő eszközét képezi. Az **észak-atlanti és azzal szomszédos területeken** a Bizottság a teljes kifogható mennyiségeket 2019-re az Fmfh-szinten, illetve az alatt javasolta meghatározni mind a 76 olyan TAC esetében, amelyek vonatkozásában Fmfh-szakvélemény állt rendelkezésre. Ez nem volt lehetséges 5 TAC esetében, amelyekre a Nemzetközi Tengerkutatási Tanács (ICES) nulla (0) értékű teljes kifogható mennyiséget javasolt, mivel ezekben az esetekben súlyos társadalmi-gazdasági hatásokkal járó blokkoló helyzetek alakultak volna ki, ezért a járulékos fogásokra vonatkozó teljes kifogható mennyiségek alacsony szinten tartása mellett határoztak. A teljes kifogható mennyiséget a Tanács 59 esetben állapította meg az Fmfh-szintnek megfelelően, ami 2018-hoz képest három további TAC-nak felel meg.

A **Balti-tengeren** a várható kirakodások 95 %-a az Fmfh-szinttel összhangban meghatározott teljes kifogható mennyiségekből ered, 4 %-uk pedig az elővigyázatossági megközelítésen alapuló szakvélemények szerinti teljes kifogható mennyiségekből. Az **Északi-tenger, a Skagerrak és a Kattegat területén** a várható kirakodások (a kizárólag az EU által kezelt, az Fmfh tekintetében értékelt állományok esetében) 99,7 %-a az Fmfh-szinttel összhangban meghatározott teljes kifogható mennyiségekből ered; az **északnyugati és a délnyugati vizeken** ez az arány 94 %, illetve 90 %.

A **mélytengeri állományok** vonatkozásában a 2019-re és 2020-ra vonatkozó halászati lehetőségek 2018 novemberében kerültek meghatározásra. Ezek az összes uniós kirakodás kevesebb mint 1 %-át adják. A mélytengeri állományok esetében az értékelések hiányosak. A mélytengeri halászati lehetőségekről szóló idevágó tanácsi határozatok az előző évekhez képest jobban építenek a tudományos szakvéleményekre.

A **part menti államok által folytatott konzultációk tárgyát képező állományok**² esetében a 2019-re meghatározott teljes kifogható mennyiség csak a kék puhatókehal esetében igazodott az állományra vonatkozó hosszú távú gazdálkodási stratégiához és az ICES által javasolt Fmfh-hoz. Az EU és Norvégia közötti tárgyalások az állományvédelem tekintetében kevésbé ambiciózus eredményre vezettek, mivel a 17 TAC-ból csak 9-et határoztak meg az Fmfh-val összhangban, azaz kevesebbet, mint 2018-ban.

A **Földközi-tengeren** a 40 értékelt állományból 35-öt halásztak 2017-ben a fenntarthatósági szinten túl, és a halászat mértéke átlagosan mintegy 2,2-szer nagyobb volt, mint a vonatkozó Fmfh-érték. Közelmúltbeli adatok arra engednek következtetni, hogy 2011. óta az átlagos F/Fmfh arány csökkenő tendenciát mutat. Ez a halászat csekély mértékű javulását jelezheti.³ A **Fekete-tengeren** a 8 értékelt állományból 6 továbbra is túlhalászott, a kivétel a spratt és az öblöscsiga.

2.2. Biomassza-tendenciák

Az **észak-atlanti és azzal szomszédos területeken** a biztonságos biológiai határértékeken belüli állományok száma 2003 és 2017 között 15-ről 29-re nőtt, azaz

² Norvégia, Izland és a Feröer szigetek.

³ Ez előzetes eredmény, és a következő években további tudományos ellenőrzés tárgyát képezi (forrás: STECF-Adhoc-19-01).

majdnem megkétszereződött (2016-hoz képest 2 %-os növekedéssel); a legnagyobb arányú növekedés a Vizcayai-öbölben és az ibériai vizeken következett be (a biztonságos biológiai határértékeken belüli állományok száma 2-ről 8-ra emelkedett). A teljes biomassza-mennyiség folyamatosan javuló értéket mutat, és közel 36 %-kal nőtt.

A **Földközi-tengeren és a Fekete-tengeren** a szaporodóképes állomány biomasszája 2016-ban 2003-hoz képest nem mutatott lényeges javulást. A Fekete-tengeren a nagy rombuszhal biomasszája növekedő tendenciát mutat, a túlhalászás pedig csökken.

2.3. Az uniós flotta helyzete

Az **uniós flotta kapacitása** tovább csökkent. 2018 decemberében az uniós flottanyilvántartásban (a legkülső régiókkal együtt) 81 644 hajó szerepelt, amelyek teljes kapacitása 1 533 180 BT, teljesítménye pedig 6 075 634 kilowatt volt. Ez az előző évhez képest 1,32 %-os csökkenést jelent a hajók száma, 2,46 %-os csökkenést a bruttó tonnatartalom (BT), és 2,61 %-os csökkenést a teljesítmény (kW) tekintetében. Ugyanakkor jelentős számú flottaszegmens (az értékelt 255 szegmensből 190) továbbra sincs egyensúlyban halászati lehetőségeivel.

Ennek ellenére az uniós flotta **gazdasági teljesítménye** tovább javult, és 2017-ben 1,3 milliárd EUR rekord nyereséget termelt. A folyamatos javulás főként abból adódik, hogy a halak átlagára magas (többet ér a kevesebb kirakodott mennyiség), míg az üzemanyagárak alacsonyak maradtak. A teljesítmény erősödésében ezenkívül közrejátszott néhány fontos állomány állapotának javulása, valamint a technológia fejlődése. Habár 2018-ra és 2019-re vonatkozóan még nem állnak rendelkezésre adatok, az üzemanyagárak kismértékű növekedése ellenére hasonló eredményekre számíthatunk.

Pozitív trend figyelhető meg számos, fenntartható módon halászott állományokat (például a foltos tőkehal, a szárnyas rombuszhal és a sima lepényhal ír-tengeri állományai, a hering, a szürketőkehal északi állománya, a La Manche-csatorna keleti és nyugati részének nyelvhalállománya, a Vizcayai-öbölben élő ördöghalállomány) célzó flották tekintetében, amelyek jellemzően növelik nyereségességüket és a fizetéseket. Ezzel szemben a túlhalászott állományokra halászó flották gazdasági teljesítménye jellemzően gyengébb.

Az uniós flotta teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezett teljes **foglalkoztatottsága** 2008 óta átlagosan évi 1,3 %-kal csökkent, részben az uniós flotta kapacitásának csökkenése miatt. A teljes munkaidős egyenértékre jutó átlagbér⁴ azonban évente átlagosan 2,7 %-kal nőtt. A teljes munkaidős egyenértékre számított éves átlagos munkabér 24 800 EUR. Az Északi-tengeren és az Atlanti-óceánon más régiókkal ellentétben számos flotta esetében immár konszolidálódni látszik a foglalkoztatás növekedése.

Az uniós flottában tapasztalható **munkakörülmények javításában** jelentős szerepet játszott a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) C188. sz. halászati egyezményének az uniós jogba való átültetése⁵, amit az uniós szociális partnerek is támogattak. A tagállamoknak 2019. november 15-ig kell megfelelniük az új szabályoknak. A Bizottság

⁴ Bruttó bér (azaz a teljes javadalmazás az adó- és egyéb járulékfizetés előtt).

⁵ A Tanács (EU) 2017/159 irányelve (2016. december 19.) a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2007. évi, a halászati ágazat munkafeltételeiről szóló egyezményének végrehajtásáról szóló megállapodás végrehajtásáról

a közelmúltban ismét felhívta a tagállamokat a halászhajók személyzetének képzéséről, képesítéséről és az őrszolgálat ellátásáról szóló egyezmény ratifikálására (az egyezményt eddig mindössze 10 tagállam ratifikálta).⁶

2.4. A decentralizált halászati gazdálkodás terén elért haladás

2.4.1. Többéves tervek

A **többéves tervek (MAP-k)** együttdöntéssel elfogadott jogi aktusok, amelyek többek között meghatározzák az MFH-ra vonatkozó célkitűzés végrehajtásának ütemtervét, és rugalmassági eszközöket biztosítanak a halászati gazdálkodás számára.

A **nyugati vizek tengerfenéki állományaira vonatkozó többéves terv** közelmúltbeli elfogadása kulcsfontosságú lépést jelent a közös halászati politika végrehajtása szempontjából, mivel a halászati gazdálkodás központi eszközét képezi. Hozzájárul a fenntartható halászat hosszú távú biztosításához, és kiegészíti az Északi-tengerre és a Balti-tengerre vonatkozó többéves tervek sorát. Ebben az évben a Bizottság jelentést tesz a Balti-tengerre vonatkozó többéves terv végrehajtásáról.

További kiemelendő eredmény a **Földközi-tengerre** vonatkozó első **többéves terv** 2019-es elfogadása. A terv a tengerfenéken élő állományoknak a Földközi-tenger nyugati térségében folytatott halászatára vonatkozik, és 2020. január 1-jétől kezdődően előírja a halászati erő kifejtés kötelező 10 %-os csökkentését, valamint rendelkezik arról, hogy a térségben az Fmfh-t legkésőbb 2025-re el kell érni. Ezzel ellentétben az Adriai-tengerben élő kis méretű nyílt vízi fajokra vonatkozó többéves terv tekintetében nem történt előrehaladás.

2.4.2. A regionalizáció keretében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

A regionális csoportok fontos szerepet játszottak a **kirakodási kötelezettség fokozatos bevezetésében** azáltal, hogy közös ajánlásokat nyújtottak be a Bizottságnak. Az ajánlások alapján a Bizottság 2018 vége előtt 4 (új) visszadobási tervet fogadott el.

Hosszabb időt vett igénybe azon felhatalmazáson alapuló jogi aktusok megalkotása, amelyek átültették a **Natura 2000 területekre** és a közös halászati politikáról szóló 1380/2013/EU rendelet 11. cikke szerint védett más területekre vonatkozó **állományvédelmi intézkedésekre** irányuló közös ajánlásokat; e jogi aktusok hatálya csak az Északi-tenger és a Balti-tenger egyes területeire terjed ki. További közös ajánlások várhatóak ebben az évben, azonban további előrelépésre van szükség.

2.4.3. Az érdekelt felek bevonása

A közös halászati politika keretében az érdekelt felek legfőbb szervezetei, a tanácsadó testületek növelik a regionalizáció folyamatában betöltött szerepüket. 2018-ban a meglévő 10 tanácsadó testület 73 ajánlást nyújtott be a Bizottságnak, ezzel szemben 2017-ben 64-et. Az e közleményt kísérő szolgálati munkadokumentum példákat hoz az ajánlásaik hatásának bemutatására.

⁶ COM(2019) 157 final.

2.5. Kirakodási kötelezettség

2019. január 1-jén teljes körűen hatályba lépett a kirakodási kötelezettség. A Bizottság 18 tagállamtól és az Európai Halászati Ellenőrző Hivataltól (EFCA) kapott jelentéseket, valamint 5 tanácsadó testülettől levelet a kirakodási kötelezettség 2018-as megvalósításáról. Az érdekelt felek a jelek szerint elismerik, hogy a kirakodási kötelezettség megfelelő végrehajtása érdekében fontos megbizonyosodni arról, hogy mindenki követi a szabályokat. Ugyanakkor nem áll rendelkezésre elegendő jelentés a visszadobásokról, ami eltéréseket eredményez a visszadobási becslések között. A Bizottság továbbra is teljes mértékben elkötelezett amellett, hogy a tagállamokkal és a tanácsadó testületekkel együttműködve kiküszöbölje ezeket a hiányosságokat.

2018-ban valamennyi regionális csoport foglalkozott a **potenciálisan blokkoló helyzetek** kezelésének lehetőségeivel. A tagállamok, a Bizottság és más érdekelt felek egymással együttműködve próbálták megtalálni a lehetséges megoldásokat, amelyeket 2019-ben tesztelnek. Így például néhány tagállam vállalta bizonyos kvóták átadását, illetve megállapodások születtek a kizárólag a járulékos fogásokra vonatkozó teljes kifogható mennyiségekről, és e megállapodások kiegészültek a járulékos fogások csökkentésére irányuló intézkedésekkel. A Bizottság fel fogja kérni a HTMGB-t a tagállamok által javasolt intézkedések értékelésére a visszadobások további csökkentése érdekében, és az ellenőrzés szempontjából nyomon követi ezeket az eseteket.

Az **Európai Tengerügyi és Halászati Alapból (ETHA)** finanszírozott projektek száma általában véve nőtt. A tagállamok az ETHA általi támogatásokból 40 millió EUR-t fordítottak a kirakodási kötelezettség végrehajtására⁷ (a 49 millió EUR-ra tervezett lehetséges kötelezettségvállalás⁸ meghaladó 89 millió EUR összegű teljes kötelezettségvállalásból). Ugyanakkor a 89 millió EUR összegű kötelezettségvállalással a támogatás mértéke összességében továbbra is alacsony az 1. uniós prioritásra⁹ elérhető 1,5 milliárd EUR-hoz képest.

Ami a **nem szándékos fogások felvevőpiacát** illeti, a gazdasági szereplők jelentése szerint az ipari (azaz nem élelmezési célú) felhasználás nem megfelelő felvevőpiac a méreten aluli halak esetében. A kis mennyiségű kirakodások és kiszámíthatatlanságuk nem illeszkedik a nem élelmezési célú ágazatok üzleti modelljéhez, ráadásul az ilyen kirakodások összegyűjtése aránytalan logisztikai költségekkel jár. Az alternatív élelmezési felvevőpiacok tekintetében kizárólag azzal a feltétellel tervezhető bármilyen előrelépés, hogy az nem biztosít piaci ösztönzést és előnyöket a gazdasági szereplőknek az ellátási láncban. Egyéb alternatív felvevőpiacok továbbra is megfontolás tárgyát képezik, ezek közül az egyik lehetőség az élelmiszerbankoknak való adományozás.

Az **ellenőrzés és az érvényesítés** tekintetében a kirakodási kötelezettségnek való megfelelés továbbra is gyenge. A tagállamoknak kötelességük biztosítani a közös halászati politikával kapcsolatos összes tevékenység ellenőrzését, végrehajtását és vizsgálatát, beleértve a kirakodási kötelezettséget. A Bizottság ellenőrzései és az Európai Halászati Ellenőrző Hivatal (EFCA) egyéb kezdeményezései mind a megfelelés általános hiányára mutatnak rá, amit súlyosbítanak a megfelelés hagyományos ellenőrzési

⁷ ETHA Infosys adatbázis. Referencia-időszak: 2015.1.1. – 2018.12.31.

⁸ FAME támogatási egység, AT01.2 Ad-hoc tanácsadás: Végleges jelentés a kirakodási kötelezettségről (AT1.2 5/5), 1.0 változat, 2018. február.

⁹ 1. uniós prioritás: Környezeti szempontból fenntartható, erőforrás-hatékony, innovatív, versenyképes és tudásalapú halászat előmozdítása

eszközökkel való hatékony ellenőrzése terén tapasztalt nehézségek. A távvezérelt elektronikus felügyeleti technológiákon (REM) alapuló innovatív ellenőrzési eszközök segítenének, amint az a Bizottság új halászati ellenőrző rendszerre vonatkozó javaslatában¹⁰ is szerepel. Továbbá, 2019 januárjában új egyedi ellenőrzési és vizsgálati programok¹¹ léptek hatályba, amelyek a kirakodási kötelezettség hatálya alá tartozó valamennyi halászatra vonatkoznak. A Bizottság továbbra is szorosan figyelemmel kíséri a kirakodási kötelezettség tagállamok általi megfelelő végrehajtását és érvényesítését, és támogatja a távvezérelt elektronikus felügyeleti rendszerek használatát.¹²

2.6. Különleges erőfeszítések a földközi-tengeri és a fekete-tengeri helyzet kezelésére

Az EU egyedül és nemzetközi partnereivel egyaránt sokat tett a földközi-tengeri és a fekete-tengeri állományok helyzetének javításáért.

Uniós szinten jelentős előrehaladás várható 2019-ben a Földközi-tenger nyugati térségében élő tengerfenéki állományokra vonatkozó többéves terv végrehajtásának, valamint annak köszönhetően, hogy a KHP célkitűzéseinek való megfelelés biztosítása érdekében a HTMGB felülvizsgálja a meglévő nemzeti gazdálkodási terveket.

Nemzetközi szinten – figyelembe véve, hogy az érdekelt felek osztoznak az állományok többségén – az EU sokat tett a többoldalú együttműködés előmozdítása érdekében az illetékes regionális halászati gazdálkodási szervezetek, a Földközi-tengeri és Általános Halászati Bizottság (GFCM) és az Atlanti Tonhal Védelmére Létrehozott Nemzetközi Bizottság (ICCAT) keretében. A MedFish4Ever Nyilatkozat (2017. március)¹³ és a Szófiai Nyilatkozat (2018. június) elfogadásával immár részletes munkaterv áll rendelkezésre a földközi-tengeri halállományok helyreállítására – szoros együttműködésben a Barcelonai Egyezmény feleivel –, a fekete-tengeri halállományok helyreállítására, a térség ökológiai és gazdasági erőforrásainak védelmére, valamint a fenntartható akvakultúra következő 10 évben való fellendítésére. Ezt kiegészíti a fenntartható kisüzemi halászatra vonatkozó regionális cselekvési terv (2018. szeptember)¹⁴.

2018-ban a **GFCM** 11 uniós ajánlást¹⁵ fogadott el. 2019-ben további erőfeszítésekre lesz szükség e fellépések megerősítése érdekében. Ehhez lendületet fog adni a Medfish4Ever Nyilatkozat végrehajtásának eredményeit értékelő, júniusban megrendezendő marokkói magas szintű konferencia.

¹⁰ COM(2018) 368 final.

¹¹ (EU) 2018/1986 bizottsági végrehajtási határozat (HL L 317., 2018.12.14., 29. o.).

¹² „Az uniós halászat távvezérelt elektronikus felügyeletének végrehajtására vonatkozó technikai iránymutatások és specifikációk”, EFCA, 2019, <https://www.efca.europa.eu/sites/default/files/Technical%20guidelines%20and%20specifications%20for%20the%20implementation%20of%20Remote%20Electronic%20Monitoring%20REM%29%20in%20EU%20fisheries.pdf>.

¹³ <https://www.actu-environnement.com/media/pdf/news-28756-declaration-malte-surpeche-mediterranee.pdf>

¹⁴ www.fao.org/gfcm/meetings/ssf2018/rpoassf/en/

¹⁵ Az ajánlások az alábbiakra vonatkoznak: további sürgősségi intézkedések az adriai-tengeri kereskedelmi fajokra vonatkozóan, az angolnára vonatkozó többéves terv, két többéves terv a jón-tengeri és a levantei mélytengeri garnélarákra vonatkozóan, valamint további, a Földközi-tenger és a Fekete-tenger egészére kiterjedő együttes ellenőrzési és vizsgálati tervek.

Az ICCAT elfogadta az EU által szorgalmazott, a kékúszójú tonhal állományának kezelésére vonatkozó tervet, miután az állomány a helyreállítást célzó, 10 éve tartó intézkedéseknek köszönhetően helyrejutott. A terv megkönnyíti a part menti halászatot folytató halászhajók hozzáférését (ezek több mint egy évtizede ki vannak zárva a halászból), és megerősíti a nyomonkövethetőséget javító ellenőrző intézkedéseket, különösen az élő tenyésztett kékúszójú tonhal esetében. Az állomány aggasztó helyzetére tekintettel az ICCAT – az EU kérésére – helyreállítási tervet fogadott el a földközi-tengeri kardhalra vonatkozóan, amely terv 2031-ig van érvényben.

2.7. Nemzetközi óceánpolitikai irányítás

Az óceánpolitikai menetrend 2016-os elfogadása¹⁶ óta folyamatosan zajlik a menetrend 50 intézkedésének¹⁷ a végrehajtása, és némelyik megvalósítása már véget is ért.

A nemzetközi óceánpolitikai irányítás javítása terén kulcsfontosságú eredmény a FAO halászeszközök jelölésére vonatkozó önkéntes iránymutatásának elfogadása (2018. július)¹⁸ és a Jeges-tenger középső térségének nyílt tengeri részén folytatott szabályozatlan halászat megelőzésére irányuló megállapodás aláírása (2018. október)¹⁹. Az EU vezető szerepet töltött be ezekben a folyamatokban.

Az EU a partnerországokkal és a regionális halászati gazdálkodási szervezetekkel folytatott együttműködésében előmozdítja a KHP elveit. Két óceáni partnerségről ért el/írt alá megállapodást: Kínával (2018. június)²⁰, illetve Kanadával²¹. Fenntartható halászati partnerségi megállapodások keretében az uniós halászflokkák 11 partnerországban férnek hozzá külső halászterületekhez ellenőrzött és fenntartható feltételek mellett. A megállapodások keretében nyújtott strukturális támogatás megerősíti a halászati irányítást ezekben az országokban, többek között a tudományos és az ellenőrzési kapacitások, valamint a kisüzemi halászati ágazat támogatása révén. Az EU továbbra is vezető szerepet tölt be a **regionális halászati gazdálkodási szervezetekben**²², amelyek léfontosságú irányítási eszközök az állományok fenntarthatósága és az ökoszisztéma-alapú megközelítés előmozdítása, a megalapozott tudományos szakvélemények támogatása, a vonatkozó nyomonkövetési, ellenőrző és felügyeleti intézkedések elfogadásának fenntartása, a rendszeres teljesítményértékelések előmozdítása, valamint a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem támogatása érdekében. Ezzel összefüggésben a Bizottság olyan uniós álláspontokat javasol és védelmez, amelyek biztosítják, hogy az érintett állományokkal való gazdálkodás megfeleljen a Fmfh-célkitűzésnek.

A Bizottság 2019 januárjában visszavonta a **jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatra vonatkozó „sárga lapot”** Thaiföld esetében, mivel az ország a nemzetközi kötelezettségeknek megfelelően korszerűsítette halászati irányítását.

¹⁶ Közös közlemény: „Nemzetközi óceánpolitikai irányítás: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend”, SWD(2016) 352 final.

¹⁷ Közös jelentés: „A nemzetközi óceánpolitikai irányítás javítása terén elért kétéves haladásról”, JOIN(2019) 4 final.

¹⁸ www.fao.org/3/MX136EN/mx136en.pdf

¹⁹ https://ec.europa.eu/fisheries/eu-and-arctic-partners-enter-historic-agreement-prevent-unregulated-fishing-high-seas---frequently_en

²⁰ A megállapodás lefedi a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatot is.

²¹ 2019 folyamán várhatóan aláírásra kerül.

²² A Bizottság által képviselt Európai Unió aktív szerepet játszik 6 tonhalgazdálkodási szervezetben és 11, nem tonhalakkal foglalkozó szervezetben a világ valamennyi óceánján.

2019 májusában a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatra vonatkozó uniós fogási tanúsítási rendszer hatékony végrehajtásának támogatására bevezetésre került a CATCH elnevezésű informatikai rendszer.

A **tengeri hulladék** jelentette probléma leküzdésére az EU elfogadta az egyszer használatos műanyagokról szóló irányelvet és a kikötői fogadólétesítményekről szóló új irányelvet. Ezzel összefüggésben a Bizottság új halászati ellenőrzési rendszerre vonatkozó javaslata uniós szintű, kötelező digitális jelentéstételi rendszert irányoz elő az elvesztett eszközök megtalálásának elősegítése érdekében.

3. A 2020-AS HALÁSZATI LEHETŐSÉGEKRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

2020 lesz az első olyan év, amikor – az alaprendeletben²³ foglaltaknak megfelelően – valamennyi állománnyal a maximális fenntartható hozam szintjén kell gazdálkodni. Szintén első alkalommal kerül sor arra, hogy a halászati lehetőségekről szóló rendelettel szabályozott állományok többsége többéves terv hatálya alá fog tartozni. Amennyiben az Egyesült Királyság az Európai Tanácsban született megállapodás²⁴ szerint 2019. október 31-én vagy azt megelőzően megállapodás nélkül kilép az EU-ból, az EU-nak és az Egyesült Királyságnak konzultálniuk kell egymással a közös állományaikkal való közös gazdálkodásról.

3.1. A 2020-as halászati lehetőségekre vonatkozó javaslatok általános célkitűzései

A Bizottság javaslatainak fő célkitűzése az Fmfh elérése 2020-ra az Fmfh vonatkozásában értékelt összes állomány esetében. A javaslatok továbbra is keresni fogják a lehetőségeket a kirakodási kötelezettség eredményes végrehajtásának előmozdítására.

Jóllehet néhány állomány rossz állapota környezeti tényezők eredménye is (úgy mint szennyezés és a vízminőség romlása), amelyekkel külön foglalkozni kell, továbbra is csökkenteni kell az ilyen állományokat érő halászati terhelést.

3.2. A következő halászati lehetőségek rögzítéséhez vezető kulcsfontosságú lépések

A Bizottság halászati lehetőségekre vonatkozó javaslatainak alapját az **ICES tudományos szakvéleménye** képezi, amely több részben készül el. Első javaslataiban a Bizottság a lehető legtöbb állomány lefedésére törekszik. Mivel azonban az ICES az év végén, októbertől decemberig teszi közzé a szakvéleményét, az Északi-tengerre és az Atlanti-óceánra vonatkozó javaslat *pro memoria* (p.m.) formában tartalmazza a halászati lehetőségeket azokra az állományokra vonatkozóan, amelyek esetében a szakvélemény később készül el.

²³ Az Európai Parlament és a Tanács 1380/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a közös halászati politikáról, az 1954/2003/EK és az 1224/2009/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2371/2002/EK és a 639/2004/EK tanácsi rendelet és a 2004/585/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 354., 2013.12.28., 22. o.).

A Bizottság felkéri a **tagállamokat és az érdekelt feleket**, hogy a nyilvánosan hozzáférhető tudományos szakvélemények alapján mihamarabb kezdjék meg a munkát, ahelyett, hogy megvárják a Bizottság javaslatait. Az érdekelt feleknek az érintett tanácsadó testületeken és tagállamokon keresztül is lehetőségük lesz ajánlásokat adni a halászati lehetőségekre vonatkozóan.

A Bizottság e konzultációk figyelembevételével három javaslatot készít: egyet-egyét a Balti-tengerre (augusztus), a Földközi- és a Fekete-tengerre (szeptember), valamint az Atlanti-óceánra és az Északi-tengerre (október) vonatkozóan. A javaslatokat külön-külön vitatják meg a Tanács ülésein: októberben a Balti-tengerre vonatkozó javaslatokat, decemberben pedig a másik két javaslatot.

Az Egyesült Királyság kilépésének a halászati lehetőségekre gyakorolt következményeit a legfrissebb fejlemények fényében vizsgálják majd felül.

3.3. A halászati lehetőségek meghatározása a különböző tengermedencékre vonatkozóan

A **balti-tengeri és az északi-tengeri, valamint a nyugati vizekben élő** állományokra vonatkozó halászati lehetőségek meghatározása az érintett többéves tervek alapján történik, amelyek Fmfh mortalitási tartományokat állapítanak meg, ezért bizonyos feltételek mellett némi rugalmasságot biztosítanak. Az ICES-t felkérjük, hogy adjon szakvéleményt, amely elősegíti e rugalmasság szükségességének és lehetőségének értékelését. A teljes kifogható mennyiségekre vonatkozó javaslatokat csak akkor lehet az Fmfh-értékek felső tartományában megállapítani, amennyiben tudományos szakvélemény alapján vegyes halászat esetén szükség van rá a vonatkozó többéves tervben rögzített célkitűzések megvalósítása érdekében, vagy a fajon belüli vagy fajok közötti dinamikák miatt az állomány komoly károsodásának elkerüléséhez, vagy annak érdekében, hogy korlátozni lehessen az évek közötti nagy fluktuációt.

A **kirakodási kötelezettség** teljes körű végrehajtásával összefüggésben a Bizottság a Balti-tengerre, a nyugati vizekre és az Északi-tengerre vonatkozó halászati lehetőségekre az ICES fogási szakvéleménye alapján kíván javaslatot tenni, adott esetben alkalmazva a *de minimis* vagy a magas túlélési arányra vonatkozó mentességet.

A kirakodási kötelezettség maradéktalan végrehajtásának megkönnyítése érdekében minden rendelkezésre álló enyhítő eszközt igénybe kell venni, beleértve adott esetben a vegyes halászati megközelítésre vonatkozó ICES-szakvéleményeket. Ezzel összefüggésben értékelés tárgyát fogják képezni a tagállamok által a járulékos fogások csökkentésére irányuló intézkedések terén elért eredmények (az érintett tagállamok által a 2019-re vonatkozó megoldások keretében arra az öt állományra vonatkozóan tett kötelezettségvállalás, amelyekre a szakvélemény 0 értékű teljes kifogható mennyiséget javasolt).

Az Fmfh szempontjából értékelt, a **nem uniós országbeli** partnerekkel folytatott konzultációk tárgyát képező állományok esetében a Bizottság a hosszú távú gazdálkodási stratégiákkal és az Fmfh-szakvéleménnyel összhangban lévő megállapodásra törekszik.

A **regionális halászati gazdálkodási szervezetek keretében kezelt** állományok tekintetében a Bizottság e szervezetek határozatai alapján rögzíti a halászati lehetőségeket.

A **Földközi-tenger nyugati térségére** vonatkozó, közelmúltban elfogadott **többéves terv** értelmében a Tanács a tagállamok által szolgáltatott adatok alapján 2020-ra meghatározza a halászati erő kifejtés megengedhető legmagasabb, a referenciaértékhez képest 10 %-os csökkenést jelentő értékét. Az elérhető tudományos szakvélemény alapján a Földközi-tengerre vonatkozó halászati lehetőségek már érvényben lévő GFCM-intézkedéseket is magukban foglalnak (kis méretű nyílt vízi fajok, angolna), és más, a 2019-ben tartott éves üléseken elfogadandó intézkedéseket.

A **Fekete-tengerben** élő nagy rombuszhalra megállapított regionális (GFCM) állandó kvótaelosztási rendszerrel kapcsolatos tárgyalások eredménye beépítésre kerül a halászati lehetőségekbe. A spratt esetében ismét a Bizottság javasol autonóm kvótákat.

4. KÖVETKEZTETÉS

A közös halászati politika végrehajtása jó ütemben halad, az észak-atlanti és azzal szomszédos területeken a halászati terhelés tovább csökken, míg az Fmfh-val összhangban meghatározott teljes kifogható mennyiségek száma nő. Az egészséges állományoknak köszönhetően javult az uniós halászflootta gazdasági teljesítménye: a flotta 2017-ben rekordnyereséget ért el.

Számos állomány továbbra is túlhalászott és/vagy kívül esik a biztonságos biológiai határértékeken, és egyértelmű, hogy a KHP célkitűzéseinek megvalósítása érdekében az összes szereplőnek fokoznia kell az erőfeszítéseit, tekintettel különösen arra, hogy 2020 lesz az első olyan év, amikor az Fmfh szempontjából értékelt összes állománnyal az Fmfh-val összhangban kell gazdálkodni.

A Földközi-tenger és a Fekete-tenger helyzete továbbra is aggasztó. További közös erőfeszítésekre van szükség annak érdekében, hogy a GFCM stratégiája és a 2018-as szófiai miniszteri nyilatkozat keretében teljesüljön a 2020-as Fmfh-célkitűzés. A Bizottság szorosan együttműködik az összes érdekelt féllel a Földközi-tenger nyugati térségére vonatkozó többéves terv gyors végrehajtása érdekében.

Kulcsfontosságú a kirakodási kötelezettség hatékony ellenőrzése és érvényesítése. A tagállamok erőfeszítéseinek kiegészítésére a Bizottság továbbra is szorosan együttműködik a társjogalkotókkal annak érdekében, hogy mihamarabb megállapodás szülessen az új halászati ellenőrzési rendszerre vonatkozó javaslatról.

TERVEZETT ÜTEMEZÉS²⁵

Időszak	Tevékenység
május/június/október	az ICES szakvéleményt ad az állományok állapotáról
június–szeptember	nyilvános konzultáció a közleményről
augusztus vége	a balti-tengeri halászati lehetőségekre vonatkozó javaslatok Bizottság általi elfogadása
szeptember közepe	a földközi- és a fekete-tengeri halászati lehetőségekre vonatkozó javaslat Bizottság általi elfogadása
október	a Tanács által a balti-tengeri halászati lehetőségek tárgyában tartandó ülés
október vége	az atlanti-óceáni/északi-tengeri halászati lehetőségekre vonatkozó javaslat Bizottság általi elfogadása
december	a Tanács által az atlanti-óceáni/északi-tengeri halászati lehetőségekre vonatkozó javaslat tárgyában tartandó ülés a Tanács által a földközi- és a fekete-tengeri halászati lehetőségekre vonatkozó javaslat tárgyában tartandó ülés

²⁵ Az uniós vizekben és bizonyos nem uniós vizekben élő, a regionális halászati gazdálkodási szervezeteken keresztül kezelt állományok tekintetében a halászati lehetőségek elfogadására a regionális halászati gazdálkodási szervezetek éves ülését követően kerül sor, az egyes halállományok és halállománycsoportok tekintetében az uniós vizeken, valamint az uniós halászhajók tekintetében egyes nem uniós vizeken alkalmazandó halászati lehetőségek meghatározásáról szóló tanácsi rendelet rendszeres felülvizsgálata révén.